

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4596591

Onderwerp: Zienswijze wijziging gemeenschappelijke regeling Gelders Archief

Kernboodschap

Vanwege wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) die per 1 juli 2022 in werking zijn getreden, is het noodzakelijk de gemeenschappelijke regeling van het Gelders Archief zodanig aan te passen dat deze in overeenstemming is met de genoemde wet.

Voorstel

1. De raad voor te stellen om met bijgevoegde zienswijzebrief te reageren op het ontwerp-wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Gelders Archief.

Inleiding

Per 1 juli 2022 hebben diverse wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) plaatsgevonden. Dit heeft tot gevolg dat de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum 'Gelders Archief' aangepast moet worden. Daarnaast heeft het Rijk aangegeven uit de gemeenschappelijke regeling te willen stappen; dit kan pas gerealiseerd worden op het moment dat de nieuwe Archiefwet is ingevoerd. Hierdoor is besloten het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling in twee stappen uit te voeren. De eerste stap is het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling conform de Wet gemeenschappelijke regelingen. De tweede stap is het doorvoeren van de wijzigingen die gepaard gaan met de wijzigingen in de Archiefwet. Beide stappen moeten voorgelegd worden aan de raad.

In juni 2018 en december 2021 heeft toenmalige Minister Slob schriftelijk aangegeven dat het Rijk gaat terugtreden uit de gemeenschappelijke regelingen van de Regionale Historische Centra (RHC's). Om terugtreding mogelijk te maken dient de Archiefwet gewijzigd te worden. Deze wijziging was in eerste instantie voorzien voor 2021, maar is meerdere keren uitgesteld. Op 1 februari 2024 is door het ministerie OCW en de RHC's een bestuursconvenant getekend vanwege deze terugtreding. De Tweede kamer heeft begin dit jaar de nieuwe Archiefwet goedgekeurd, die op 1 april in behandeling is genomen door de Eerste Kamer. De verwachte ingangsdatum is 1 juli 2026.

In opdracht van het ministerie van OCW hebben diverse juristen de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum "Gelders Archief" getoetst aan de nieuwe WGR. Dit traject heeft veel tijd gekost. Het algemeen bestuur van het Gelders Archief is tussentijds meermalen geïnformeerd

over de voortgang. De conceptversie van de voorliggende tekst is besproken en we hebben het algemeen bestuur van het Gelders Archief ook om een duidelijke formulering van artikel 35A lid 4 gevraagd. Het [Bestuursconvenant duurzame samenwerking ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Regionale Historische Centra](#) dat na de wetwijziging is gesloten, heeft namelijk uitwerking op de formulering van artikel 35 en 35A van de voorliggende tekst (gemeenschappelijke regeling). Vooral artikel 35A lid 4 is daarbij van belang:

“Als uittreding door de minister plaatsvindt onder gelijktijdige voortzetting van de financiering van het beheer van het rijksarchief, is het tweede lid niet van toepassing op de uittreding door de minister.”

Op 20 maart 2025 heeft het algemeen bestuur in een extra algemene bestuursvergadering akkoord gegeven. Om de wijzigingen door te kunnen voeren is volgens artikel 1 WGR, toestemming van alle deelnemende partijen in de regeling nodig. Omdat de gemeente Arnhem één van deze partijen is, verzoekt de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de raad akkoord te gaan met de wijzigingen.

Beoogd effect

De gemeenschappelijke regeling aan te passen aan de eisen die de Wet gemeenschappelijke regelingen stelt.

Argumenten

1.1 *Noodzakelijke aanpassingen doorvoeren als gevolg van wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen.*

Vanwege wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) die per 1 juli 2022 in werking zijn getreden, is het noodzakelijk de gemeenschappelijke regeling van het Gelders Archief (GR) zodanig aan te passen dat deze in overeenstemming is met de genoemde wet.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *De nieuwe Archiefwet is nog niet ingevoerd waardoor de gemeenschappelijke regeling twee keer aangepast wordt.*

In de nieuwe Archiefwet zal invulling worden gegeven aan het uittreden van het Rijk; op het moment dat deze ingevoerd is, zal ook de gemeenschappelijke regeling die nu voorligt weer aangepast moeten worden.

2.1 *Onduidelijk welke kosten het Rijk op zich gaat nemen na uittreden artikel 35A lid 4.*

Het voorgestelde artikel 35A lid 4 in het huidige ontwerp-wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling geeft onvoldoende inzicht in de financiering van het Rijk aan het Gelders Archief na het uittreden uit de regeling. Dit levert onzekerheid op voor de blijvende deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. In het artikel is geen opsomming gegeven waar de bijdrage van het Rijk precies uit bestaat. Op dit moment weten we dan ook

RAADSVOORSTEL

nog niet wat het precieze effect zal zijn. We blijven hierover nadrukkelijk in gesprek met het Gelders Archief.

Participatie

Het ontwerp-wijzigingsbesluit is opgesteld door het algemeen bestuur van het Gelders Archief. Alle partners in de gemeenschappelijke regeling zijn hierbij betrokken.

Financiën

Aan het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling zijn geen kosten verbonden.

Uitvoering

De zienswijzebrief wordt naar het algemeen bestuur van het Gelders Archief gestuurd.

Communicatie

Zie onder uitvoering.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Aanbiedingsbrief Gelders Archief ontwerp-wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Gelders Archief 2026
- Zienswijzebrief ontwerp-wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Gelders Archief 2026

RAADSVOORSTEL

Besluit van 11 juni 2025
Zaaknummer 4596591

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 mei 2025;

gelet op artikel 1, lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Met bijgevoegde zienswijzebrief te reageren op het ontwerp-wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Gelders Archief.

De griffier,

De voorzitter,